

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ „СТОЮ ШИШКОВ” – СМОЛЯН ЗА 2011 ГОДИНА

ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ:

1. Изпълнение мисията на музея и на планираните задачи, съгласно „Правилник за устройството и дейността на Регионален исторически музей „Стою Шишков” – Смолян” и изискванията на българското законодателство за културното наследство и музеите.
2. Опазване и експертиза на движимите културни ценности, притежание на РИМ – Смолян. Въвеждане на нови законосъобразни стандарти във фондвата дейност. Дигитализация на музейни фондове - въвеждане данни в електронните информационни масиви по собствено разработена Музейна информационна система на новопостъпили културни ценности.
3. Дейности, обвързани с естеството на институцията като научно-изследователска. Поставяне начало на годишно издание „Известия на РИМ-Смолян”.
4. Интерактивно популяризиране на културно-историческото наследство на Смолянска област. Задоволяване на потребностите на съвременната публика, ползваща музейните услуги и посещаваща нашите експозиции и образователни програми.
5. Утвърждаване на институцията като културен и научен институт с регионални функции в граничната с Република Гърция Смолянска област. Изпълнение на ангажименти по трансгранични проекти, на които музеят е партньор. Предоставяне на музейната експертиза за държавни структури и неправителствени организации при изпълнение на трансгранични проекти.
6. Развитие на човешките ресурси чрез включването им в различни изследователски и популяризаторски програми и проекти и поощряване за създаване на авторски разработки.

Събирателска и фондова работа

Събирателската дейност е подчинена на дългосрочните и годишни планове на отделите, в резултат на което в музея постъпват като дарение и разкопки общо 563 движими вещи, предадени движими археологически находки; дарение на предизборни материали от предизборните щабове на политическите партии, свързани с Местни избори’ Смолян 2011 и избори за президент на Република България; дарение от почетния гражданин на град Смолян, певеца на родопски народни песни Младен Койнаров; дарения от институции и от частни лица; материали, свързани с проучването на Кирило-Методиевската празничност в Смолянско и в България и др. Във фондвата работа, подчинена на новите нормативни документи в музейното дело в страната, са въведени дейности по експертиза, идентификация, регистрация и завеждане в инвентарни книги на новопостъпили движими културни ценности, съгласно Закона за културното наследство и поднормативни актове.

I. Идентификация на движими културни ценности по смисъла на чл. 96 от Закона за културното наследство.

Проведени са 5 заседания на назначени със заповеди на директора на РИМ-Смолян, комисии по идентификация на движими вещи по заявка на юридически лица; за придобити чрез дарения и предадени на музея вещи.

Изготвени са 429 експертни заключения и са издадени 230 удостоверения по чл. 17, ал. 2, т. 1,2 от Наредба № Н-3/03.12.2009 г.

Във връзка с изискванията на Раздел III от Наредба № Н-3/03.12.2009 г. е въведен Регистър на движимите културни ценности, в който за годината са вписани 407 културни ценности.

II. Регистрация, научно описание и научно-техническа обработка.

Със заповед на директора на РИМ-Смолян, на основание чл.10 от Наредба № Н-6 за формиране и управление на музейните фондове на Министерство на културата, е назначена Фондова комисия за 2011 г. През годината Фондовата комисия е провела две заседания, на които са разгледани и разпределени по фондове общо 170 единици - 45 културни ценности и 125 броя материали за научно-спомагателен фонд, разпределени както следва:

Фонд	Осн.фонд	Научно-спомагателен фонд
Археология	14	2
Нумизматика	21	0
Нова история	10	11
Най-нова история	0	112
Общо:	45	125

В РИМ-Смолян са заведени и други регистрирани постъпления:

Библиотека	73 издания
Научен архив	104 архивни единици
CD, DVD, видеокасети	30 диска

Общо регистрирани постъпления: 207. Всички постъпления са регистрирани в инвентарните книги и регистри и предадени на съответните материално-отговорни лица.

Продължава постоянната дейност по паспортизация на фондовете. През 2011 г. са изготвени и заведени в Научен архив 45 бр. научни паспорти на постъпилите през годината културни ценности във фонд „Археология”, „Нумизматика” и „Нова история”. Регулярно се актуализират данните в електронния вариант на научните паспорти чрез попълване графите за движение, консервация и реставрация, публикации и допълнително проучване на културните ценности.

Отчисления: 2454. Извършени на основание законови разпоредби, които определят „Научен архив” като част от ведомствения архив на институцията и на основание препоръките в доклад № 08-00-1047/11.10.2011 г. на Министерство на културата след проверка на представители на Главен инспекторат за спазване разпоредбите на ЗКН.

III. Музейна информационна система: собствена разработка, основно използвана при вътрешна необходимост – инвентаризации, движение на фондовете, справки за служебно ползване и при заявка на външни потребители

III.1. Актуализация на модул „Фондове”, в резултат на което е възможно въвеждане данни от идентификацията на музейни ценности и разпечатване експертни заключения и научни паспорти – директно с придружаващи ги снимки.

III.2. Въвеждане в модул „Филмотека” описанията на 21 585 бр. негативи от фотоархива на музея.

III.3. Въвеждане в модул „Библиография” 430 бр. заглавия от библиотеката на музея.

III.4. Заснемане, регулярна обработка и въвеждане на заснетите и сканирани цифрови изображения в цифровата фототека на РИМ – общо 5367 на брой.

IV. Опазване и контрол на движимите културни ценности.

IV.1. Проверка от Министерство на културата по спазване разпоредбите на ЗКН, отразена в доклад № 08-00-1047/11.10.2011 г. Проверката не е констатирала нарушения и сериозни пропуски. Направени са препоръки за усъвършенстване на системата за управление на музейните фондове и привеждането им към единни национални стандарти.

IV.2. Инвентаризации:

Пълна инвентаризация на движимите културни ценности от:

- Колекции „Народно облекло”, „Дребни народни тъкани”, „Народни плетива” и „Накити” от фонд Етнография, при което се извърши приемане – предаване на материалната отговорност.
- Благородни метали с оглед спазване разпоредбите на Наредба № Н-6/11.12.2009 г, чл. 29 (1)2.

Пълна инвентаризация на следните раздели от научно-спомагателен фонд:

- Фотоархив, приемане – предаване на материалната отговорност;
- Ласло Наги;
- Дарение о.з.полк. Райчо Пеев Харбалиев;
- Етнография;
- Фолклор;
- Обреден реквизит.

IV.3. Приемане-предаване на Колекции „Народно облекло”, „Дребни народни тъкани”, „Народни плетива” и „Накити” от фонд Етнография и Фотоархив на РИМ – Смолян между старото м.о.л. Стефка Димитрова и ново м.о.л. Блага Илчева.

IV.4. Реставрация и консервация на 50 културни ценности в ателието за реставрация и консервация на РИМ, както следва:

По материал:	Брой
Метал	15
Дърво	31
Икони	4
Общо	50

IV.5. Частичен ремонт на фондохранилище за съхранение на консервираните културни ценности от дърво във фонд „Етнография”.

IV.6. Ежедневно наблюдение и регулиране на температурно-влажностния режим във фондовите помещения.

IV.7. Годишна дезинфекция и дезинсекция на фондовете.

Експозиционна дейност

Новосъздадени наши изложби и музейни кътове:

- ✓ „За честта и славата на България” –веществена, представяща културни ценности от колекция „Фалеристика” на фонд „Дарение о.з.полк. Райчо Харабалиев”, съвместно с ценни експонати на съвременната наградна система на Република България, предоставени от Български монетен двор след разрешение от Президентството, м. март – юли;
- ✓ „Възрожденски икони от РИМ-Смолян”, веществена, представяща реставрирани икони от фонд „История на България XV-XIX век”, м. април – май ;
- ✓ „Моето родословно дърво”, фотодокументална и веществена, съвместно с клуб „Млад краевед”, м. май – юни;
- ✓ „6 май – Ден на храбростта и празник на Българската армия”, тема в Електронен пътеводител на родолюбивия българин, м. май;

- ✓ „24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост”, тема в Електронен пътеводител на родолюбивия българин, м. май;
- ✓ Бутиков показ „Изложба за един ден” на колективна находка от венециански и византийски сребърни и златни монети от XIII – XIV в. от фонд „Нумизматика”, 28 септември;
- ✓ „Наследство създадено от вълна”, веществена, съвместно с ПГПИ и Община Смолян, м. септември;
- ✓ Бутиков показ „Изложба за един ден” на антични монети от V в. пр. Хр. – VI в. сл. Хр. „от музеен фонд „Нумизматика”, 14 октомври;
- ✓ „Свобода за Родопите”, фотодокументална и веществена, с експонати от фондовете на отдел „Нова история” и отдел „История на България XV-XIX век”, м. октомври (продължава);
- ✓ „*Върви, народе възродени* към познание, духовно съвършенство, европейско единение”, фотодокументална и веществена, съвместно с ИЕФЕМ при БАН, м. октомври – декември.

Гостуващи музейни изложби и на партниращи с нас институции:

- ✓ „110 години от рождението и 40 години от блажената кончина на негово светейшество Кирил Патриарх Български”, фотодокументална и веществена (с материали, притежание на Пловдивска света митрополия), създадена от РИМ-Пловдив, м. юли –август;
- ✓ „Под небето на Родопите. 30 години НАО – Рожен”, фотодокументална и веществена, създадена от Национална обсерватория - Рожен, м. септември – октомври;
- ✓ „Осезаеми божествени откровения в свещената планина Родопи”, фотодокументална и веществена, с експонати от ИМ-Асеновград и Пловдивска света митрополия, м. декември - януари 2012 г.

Наши изложби, гостували в други музеи:

- ✓ „Българската държава – граници и символи”, фотодокументална, представена в ИМ – Батак, м. февруари – март

През 2011 г. продължава практиката за създаване на музейни кътове в изложбените зали по определени теми, свързани с местните традиции – мартеници, сурвачки, посветени на национални празници и юбилейни годишнини на значими исторически събития и бележити личности.

Представените изложби са съпътствани от официално откриване и разработки на екскурзоводски беседи и предлагане на интерактивни методи за запознаване на различните групи посетители със съответната тема.

Научно-изследователска дейност

- Проведени са планирани археологически проучвания на два обекта:
- ✓ Обект „Крепост Калето” при с. Кошница, Смолянска община, финансиран по проект „Тракийско и византийско наследство в Родопите и по Северното крайбрежие на Егейско море” по Програма Европейско териториално сътрудничество Гърция-България 2007-2013 г., м. април-декември
- ✓ Обект „Пещера Улея” при с. Могилица, Смолянска община (II етап), финансиран със собствени средства на РИМ-Смолян, м. декември.

Историческите отдели продължават изследванията по темите: национално-освободително движение в Среднородопието до 1912 г.; просветно дело в Среднородопието от Съединението до 1912 г.; празничната българска официална система след 1912 г.; стопанска и културна история след 1912 г.; административно-териториално устройство на Смолянско след 1912 г.

Проведени са етнографски изследвания и теренни проучвания, обвързани със изследователските задачи по проект на CANEPAL „Европейското наследство на овцевъдството и пастирския живот“; по темите традиционна и съвременна кухня; традиционни техники и умения, приложими в съвременността; съвременни празници и ритуали.

През 2011 г. са реализирани две издания на РИМ „Стою Шишков” - Смолян:

The Numismatic Collection of the Regional Historical Museum at Smolyan (Central Rhodopes). Sofia, 2011 (Нумизматичната колекция на Регионален исторически музей – Смолян (Централни Родопи).

Известия на Регионален исторически музей „Стою Шишков” – Смолян. Т. I, Смолян, Отзвук-прес. 2011

Публикуваните през 2011 г. научни студии и статии на музейни специалисти са предимно в Том I на Известията на РИМ „Стою Шишков” - Смолян, и в специализирани научни сборници и периодични издания. Представени по автори, те са следните:

Албена Чобанова, Образци на фалеристиката във фондовете на РИМ ”Стою Шишков”- Смолян. - В: Известия на РИМ ”Стою Шишков”- Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 191-204.

Дамян Дамянов, Тракийска крепост в м. Градище при с. Гела, община Смолян. АОР през 2010. С., 2011, 168-170; Среднородопските крепости. Смолянската крепост в местността Турлука. – В: Известия на РИМ – Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 1, 7-43.

Ваня Йорданова, Манистени накити от фонд „Етнография” на РИМ „Стою Шишков”, Смолян. – В: Известия на РИМ – Смолян. том I, Смолян, 2011, 205-228.

Йорданка Цветкова, Отечественофронтовските комитети в Смолянска околия (1944-1948). – В: Известия на РИМ „Стою Шишков”-Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 67-111; Христо Караманджуков, издателят на сп. „Родопа”. - В: Личността в историята. Известия на РИМ – Стара Загора. 2011 (електронно издание).

Златка Петрова, Родоповедът – публицист Христо Попконстантинов в българската възрожденска преса. - В: Българският периодичен печат през Възраждането. Годишник на РИМ – Сливен. Т. II, Сливен, 2011; Полковник Владимир Серафимов – освободителят на Родопите, - В: Личността в историята, Известия на РИМ – Стара Загора, 2011 (електронно издание); Учебното дело в Средните Родопи в периода 1878 -1912 г.- В: Известия на РИМ „Стою Шишков” – Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 45-65.

Катя Сулинаджиева: Николай Вранчев – преводач, издател и писател. - В: Личността в историята, Известия на РИМ – Стара Загора, 2011 (електронно издание); Реликви от фонд „Нова история на България” на РИМ „Стою Шишков” – Смолян. - В: Известия на РИМ „Стою Шишков” – Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 175-190.

Николай Бояджиев, Ранновизантийска базилика в с. Гела – Родопи (Смолян), 2011, 1-2, 60-63; Спасително археологическо проучване на обект Ранновизантийска и средновековна крепост „Момчилова крепост” в м. Градище, с. Градът, общ. Смолян, през 2010 г. - АОР през 2010 г., С., 2011 г.; Ранновизантийска базилика в м. Манастира, с. Гела, общ. Смолян. - АОР през 2010 г. С., 2011 г.; Средновековни монети от фонда на Регионален исторически музей „Стою Шишков” – Смолян. – В: Известия на РИМ „Стою Шишков” – Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 155-174 ; Съавторство в The Numismatic Collection of the Regional Historical Museum at Smolyan (Central Rhodopes). Sofia, 2011

Таня Марева, Кратък преглед на етнографските проучвания за Средните Родопи. – В: Известия на РИМ „Стою Шишков” - Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 125-153; Кирило-Методиевски празници в Смолянско. Времеви и локални проекции. Форма и съдържание. (първа част) – Родопи (Смолян), 2011, 45-51.

Цвета Гарова, Символи и отличия на Община Смолян – възникване и развитие. – В: Известия на РИМ „Стою Шишков” – Смолян. Т. I, Смолян, 2011, 113-123.

През 2011 г. експертите на РИМ-Смолян са участвали с доклади, научни съобщения и презентации в различни форуми и конференции, организирани от научни институти, университети и музеи в Смолян и в страната:

- ✓ **един** - в Националната научна конференция „Христо Караманджуков и Родопите”, организирана от Община Смолян и ТД „Държавен архив” - Смолян, м. май;
- ✓ **един** – в Юбилейна научна конференция, посветена на 20 години НБУ, организирана съвместно с нашия музей на тема „Културни наследства – политически залози и реконструиране на територии” - Смолян, м. март;
- ✓ **един** – VII Международно изложение „Културен туризъм” - В. Търново, м. април;
- ✓ **трима** – в Национална научна конференция „Светът на българина през XX век”, организирана от Исторически музей – Димитровград, м. юни;
- ✓ **един** - в международен семинар „Социална интеграция на младежи в неравностойно положение” по проект „Ruckenwind на практика” – Смолян, м. юни;
- ✓ **един** в Регионална кръгла маса „Проблеми и предизвикателства пред общинските музеи”, организирана от Министерство на културата и Исторически музей – Асеновград, по повод 40 години от основаването на музея, м. май;
- ✓ **двама** – в Национална научна конференция „Музеят и предизвикателствата на XXI век”, посветена на 95 годишнината от създаването на НВИМ-София, м. юли;
- ✓ **двама** - в научен семинар по Проект „Празникът на Св. Св. Кирил и Методий-от националното към европейското духовно пространство. История, тенденции, перспективи”, организиран от ИЕФЕМ-София, съвместно с нашия музей, м. ноември;
- ✓ **един** - в Национална научна конференция „Град и памет”, организирана от Институт за исторически изследвания при БАН, Министерство на културата и РИМ-Пазарджик, посветена на 100 години от основаването на музея, м. октомври;
- ✓ **един** – в Национална работна среща – семинар „Добри практики: музеите и работата им в мрежи (общинска и държавна администрация, НПО, културни институти, образователни институции и други организации, работа с доброволци)”, организирана от Министерство на културата и РИМ – Велико Търново, м. ноември;
- ✓ **един** – в семинар по Проект „Популяризиране на културното наследство на Еврос и Смолян чрез алтернативен туризъм/Еврос–Смолян: Пътят на културата”, организиран от АРО-Смолян, м. ноември;
- ✓ **един** – в „Панаир на музейните изложби – 2011”, организиран от Министерство на културата и РИМ-Русе, м. декември.

Научно-популяризаторска и културно-информационна дейност

1. Посрещнати са общо 17 255 посетители в постоянната експозиция и временните изложби на музея. Изнесени 99 беседи в експозиционните зали. За подобряване работата по посрещане на гости в постоянната експозиция са обогатени екскурзоводските беседи на български и английски език и тези за предлаганите културни маршрути в Смолянска община.
2. Заявени и изнесени са 3 беседи в града и на археологически обекти в Община Смолян.
3. Дадени са 35 консултации от музейните експерти, предимно на учители по история, студенти по хуманитаристика, на музеи и музейни сбирки в района.
4. Изготвени са 27 справки в научен и технически архив, в библиотеката и от музейните уредници по заявление на институции, юридически и физически лица.
5. Разработени и реализирани са 6 музейни образователни програми с деца, ученици, студенти и възрастни хора по различни теми, като 135 години от Априлското въстание, 138 години от гибелта на Васил Левски, 99 години от Балканската война, Кирило-методиевската азбука – глаголица и кирилица, специализирани на археологическа и етнографска тематика.
6. Със самостоятелни програми са отбелязани 18 май - Международен ден на музеите, „Европейски дни на наследството – 2011” – в края на м. септември.
7. Поддържа се традиционната рубрика на музейните специалисти „Национален и регионален исторически календар” по Кабелно радио Смолян и периодични включвания в

предаванията на Информационна агенция „Фокус“ по националните теми „Бойна слава“ и „Светилник“.

8. През 2011 г. са изнесени 53 лекции и уроци пред ученици и студенти. Издадени са 60 популярни статии и материали.

9. Проектирани и разработени са рекламни материали с изображения на музейното лого и наши експонати за сувенирния щанд в експозицията на музея с оглед удовлетворяване потребностите на туристите.

10. Представяне на книги и документални филми:

- “THE NUMISMATIC COLLECTION OF THE REGIONAL HISTORICAL MUSEUM AT SMOLYAN (CENTRAL RHODOPE), с участието на авторите доц. Иля Прокопов, Светослава Филипова и Николай Бояджиев, м. октомври.

- Известия на РИМ „Ст. Шишков“ – Смолян, т. I, Смолян, 2011, с участието на авторите на статиите и на издателство „Отзвук-прес“, м. декември.

- съвместно с Института за исторически изследвания при БАН и Българско историческо дружество – клон Смолян, организира представяне на каталог, сайт и документален филм “България-историческа памет и национална идентичност” с участие на авторите акад. Георги Марков и известните български учени Миляна Каймакамова, Воин Божинов, Светозар Недев, Румяна Богданова, Рачко Попов и Евгения Троева-Григорова, м. ноември.

12. Други в направлението (участие и представяне на културни факти от наши експерти):

- в заснемането на три документални филма: „Крепостта Калето при с. Кошница и античния път през Родопите“; „Културни и исторически забележителности в Смолян“; „Момчилова крепост; Родопската възрожденска архитектура и историческите богатства на смолянския музей”

- разработка на аотирана библиография по етнография, овцевъдство, фолклор в Средните Родопи, съдържаща 194 публикации в тематична библиографска картотека; изготвяне на подобрена библиография от 185 заглавия по темата „Родопско овцевъдство”.

Организационна дейност

По проблема за **усъвършенстване организацията на работа в институцията** и прилагането на новите нормативни документи и с оглед правилното разходване на бюджетни средства през 2011 г. са актуализирани наличните Вътрешни правила, разпоредби и заповеди, обвързани с националното законодателство за културното наследство и музеите.

За решаване отдавна идентифицирания проблем за представяне на институцията в публичното пространство и с оглед усъвършенстване на достъпа до нея е завършен проектът за сигнализация в рамките на града. Поставени са 12 броя указателни табели (по европейски стандарт за музеи и обекти на културното наследство). Проектът е съвместен с Община Смолян. 50 % от стойността му е разплатена от РИМ-Смолян от собствени приходи.

По проблема за усъвършенстване на музейните експерти, за **развитие на човешките ресурси и административен капацитет** в РИМ-Смолян е организиран и проведен семинар-практикум по направление „Фондова дейност и движими културни ценности” с участието на всички ангажирани експерти и служители на музея – общо дванадесет участника, с двама лектори, м. юли.

През 2011 г. на различни музейни експерти и служители е осигурено участие или са включени в провеждането на:

- ✓ **един** - в обучителен семинар и експертна група на тема „Приоритети за развитие на музейното образование” в няколко модула, организиран от Национален фонд „Култура”, НБУ-София, Министерство на културата и Министерство на образованието за изработване на пилотни проекти, м. февруари-април;
- ✓ **трима** – в първото по рода си състезание по Лъвски скок за Смолянска област, проведено в Златоград, м. февруари;
- ✓ **двама** – в курс по английски език по програма „Аз мога”, до м. април;

- ✓ **двама** - в обучителен семинар по темата: „Доброволчество. Мениджъри на доброволци”, организиран от фондация „Джулай Джаз” и Община Смолян и включване на музея в електронния каталог на организациите по проект НЦЕМПИ-МОНМ във връзка с Европейската година на доброволството 2011, м. март;
- ✓ **двама** - в семинар за българските бенефициенти по I-ва покана за набиране на проектни предложения по Програмата за европейско териториално сътрудничество Гърция – България 2007 – 2013, м. март;
- ✓ **един** - в семинар „Работилница за доброволчески идеи в общността. Дни на доброволството и усмивките”, инициативата е част от Деня на доброволството по проект на фондация „Помощ за благотворителността в България”, финансиран от СЕЕ Trust, м. септември;
- ✓ **един** - в семинар “Възможности за развитие на специализирани туристически услуги, базирани на жизнената популация на кафявата мечка в Родопите” в рамките на проект “Намаляване заплахите за кафявата мечка и нейните местообитания, чрез прилагане на мерки от Плана за действие за вида”, финансиран от МОСВ и РИОСВ– Смолян, м. ноември;
- ✓ **трима** - в семинар по проект „Популяризиране на културното наследство на Еврос и Смолян чрез алтернативен туризъм / ЕВРОС-СМОЛЯН: ПЪТЯТ НА КУЛТУРАТА”, организиран от Асоциацията на родопските общини – Смолян; м. ноември;
- ✓ **двама** - в регионален семинар на тема „Глобално образование” по проект „Подкрепа за образование за развитие в страните от Централна и Източна Европа” с финансовата подкрепа на Европейската комисия, м. декември;
- ✓ **двама** - в семинар „Национална музейна среща”, Велико Търново – 2011, м. ноември;
- ✓ **двама** – в работни семинари, обвързани с ДАНО център в рамките на проект „Създаване на център за ДАНО/Геотуризм и устойчиви трансгранични туристически дестинации – с. Момчиловци” с водеща организация „Българско наследство” и партньор община Смолян, м. април;
- ✓ **четирима** - в участие в work shop в с. Момчиловци по проект CANERAL „Култура и природа: наследството на овцата и пастирството” на НИМ в картинната галерия при музейната сбирка в с. Момчиловци отделът оказва методическа помощ на ателието „Вълшебства от вълна и вода”, в което се ваяха фигури от вълна по старинна технология, с участие на ученици от местното училище, м. юли;
- ✓ **петима** - в организацията по провеждането на научна конференция на НБУ на тема “Културни наследства – политически залози и реконструиране на територии”, м. март;
- ✓ **четирима** - в организиране на среща и представянето на документалния филм „До земите на дедите ни в Беломорска и Одринска Тракия” по повод Деня на Тракия съвместно със Съюза на тракийските дружества-клон Смолян, в читалище „Балкански просветител”, м. март;
- ✓ **трима** - в организацията и провеждането на Осма лятна школа на тема „Антропология на града. Мобилност и територии” по повод 20-годишнината от създаването на НБУ в партньорство с университетите във Фрибург, Швейцария и Лион, Франция, м. септември;
- ✓ **четирима** - в VII Международно изложение „Културен туризъм 2011” във Велико Търново, м април;
- ✓ **трима** - в туристическо изложение „Планините на България” в Смолян, м. октомври;
- ✓ **един** - във форум „Читалища” – „Ролята на читалищата в европейската година на доброволческите дейности за насърчаване на активна гражданска позиция”, м. март;
- ✓ **четирима** - в Международен ден на доброволството, съвместна инициатива на РИМ-Смолян с ПГПИ – Смолян „Кирило-методиевата азбука върху плъсти”, м. октомври, м. декември.

Работа по проекти

- ✓ „Достъпен музей за хората в неравностойно положение”, реализиран с финансовата подкрепа на АХУ през 2011 г. В рамките на проекта е адаптирано санитарно помещение за ползване от лица с двигателни увреждания.
- ✓ „Музеят – привлекателен център за разностранната си публика”, представен пред Национален фонд „Култура” по Програма „Публики” 2011.

Разработени и представени (но не получили финансиране) проекти

- ✓ „Разкази на Европа за своята организация”, събитие, организирано от Европейската комисия – разработена проектна идея и представена от „Клуб приятели на музея на РИМ-Смолян”;
- ✓ „Мобилност на музейна изложба „Наградната система на България от Освобождението до края на ХХ век”, представен пред Министерство на културата за финансиране по подкрепящата програма за дейности в музеите и галериите;
- ✓ „Оборудване на лаборатория за консервация и реставрация в РИМ „Стою Шишков” - Смолян”, представен пред Министерство на културата за финансиране по подкрепящата програма за дейности в музеите и галериите;
- ✓ „Валоризация на исторически, търговски и социални комуникационни мрежи”, представен по Програмата за европейско териториално сътрудничество, Гърция – България, 2007 – 2013. РИМ „Стою Шишков” – Смолян, е партньор на Тракийски етнологички музей – Александрополис.

Участие в проекти

- ✓ РИМ „Стою Шишков” - Смолян, е партньор на ИЕФЕМ при БАН и през 2011 г. продължи работата по дългосрочния проект "Празникът на Св. св. Кирил и Методий - от национално към европейско духовно пространство. История, тенденции, перспективи". В рамките на проекта са организирани музейна изложба и научен семинар, м. ноември-декември;
- ✓ През 2011 г. стартира проектът на Община Смолян „Тракийско и византийско културно наследство в Родопите и Северното крайбрежие на Егейско море”, финансиран по договор за безвъзмездна помощ № В1.12.03/14.04.2011г. от Програмата за европейско териториално сътрудничество Гърция – България 2007-2013. В рамките на проекта РИМ-Смолян е партньор в частта за провеждане на археологически разкопки (заявка, програма, организация, провеждане и отчетност). През 2011 г. е изпълнена I част от археологическо проучване на Обект „Тракийска крепост „Калето” край с. Кошница, Смолянско.
- ✓ „Изследване, консервация и популяризиране на тракийска крепост Градище и ранновизантийска базилика, Гела, Западните Родопи, България”, Грантово споразумение № BG0050-GAE-00112-E-V1 – ЕЕА FM, съвместно с Фондация за развитие на индустриалното, културно, природно наследство, м. януари-декември. РИМ-Смолян има сключен договор за извършването на археологическите разкопки.
- ✓ по проект CANERAL „Култура и природа: наследството на овцата и пастирството” на НИМ- София РИМ - Смолян работи като асоцииран партньор.

Работа на съвещателни органи на музейните специалисти

Съветът на специалистите и Редакционно-издателският съвет са провели 8 заседания, свързани с:

- Отчетност и планиране, м. януари;

- Музейни издания: „Известия на Регионален исторически музей „Стою Шишков”, Том I, м. Юни; музейни сувенири, м. ноември;
- Методическо естество: въвеждане на нови нормативни разпоредби, м. март, м. август; информация относно резултатите от проверка на Министерството на културата, м. ноември.

Бюджет

Регионален исторически музей „Стою Шишков” – Смолян, е юридическо лице със собствен БУЛСТАТ, второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към община Смолян – Дейност 739 „Музеи и галерии с регионален характер”. Съгласно прилаганите стандарти в делегираните от държавата дейности за 2011 г. бюджетът на музея е в размер на 224 520 лв., в това число ФРЗ и задължителни за работодателя осигурителни вноски в размер на 163 317 лв.

По проекти в музейния бюджет са привлечени 25 363 лв.

Реализирани са приходи от такси и услуги в размер на 16 529 лв.

В изпълнение на чл. 105, ал. 3 от ЗКН и чл. 4, ал. 2, т. 4 от ЗЗРК РИМ-Смолян е внесъл 175 лв. по сметка за Национален фонд «Култура» от извършени идентификации.

Разработено е предложение за промени в предлаганите услуги и цени, на основание Тарифа за таксите, които събират музеи, НКНКН и НБКМ (ДВ, 2011, бр. 84), внесено в Община Смолян за одобрение.

Отчетната финансова 2011 година музеят завършва без задължения и с преходен остатък за 2012 г. в размер на 10 462 лв.

През 2011 г. на Община Смолян и второстепенни разпоредители е извършен одит от Сметна палата-Пловдив.

Съгласно Закона за счетоводството, текущо са извършени анализи на сметки и инвентаризации на всички ДМА, МЗ, задбалансови сметки, разчетни сметки – задължения и вземания.

Текущо е анализирано изпълнението на бюджета план/отчет и взаимовръзки и зависимости между параграфи и счетоводни сметки – съпоставка на оборотна ведомост с годишен касов отчет.

Таня Марева
Директор на РИМ „Стою Шишков” – Смолян

Отчетът е разработен на база отчети по структурни звена и индивидуални отчети на служителите на РИМ-Смолян, обсъден и дебатиран. Приет е в окончателен вариант от Съвета на музейните специалисти на редовно заседание, проведено на 14 март 2012 г.

Отчетът за 2011 г., заедно с отчетите по структурни звена и индивидуални отчети и План за 2012 г. са заведени в „Научен архив” на РИМ-Смолян.